

здобувачів освіти до бази даних Інтернету в процесі підготовки проєктів, рефератів і курсових робіт. Причому, переважаючим є примітивне копіювання чужої роботи з мережі. Також здобувачі можуть легко знайти сайти, де позитивно оцінюються такі явища, як сатанізм, педофілія й інші види сексуальних збочень, наркотизм і т.п. Актуальною проблемою стає фізичне здоров'я користувача мережі. Збільшується гіподинамія, людина годинами сидить у приміщенні за монітором комп'ютера. Це призводить до соматичних патологій. Цей перелік може продовжити так зване «хакерство» як втручання в приватне життя і інтелектуальну власність особи за допомогою мережі Інтернет. Найпоширенішою проблемою сьогодення є «залежність» учнівської молоді від віртуального світу. Крайнім ступенем негативних наслідків Інтернет-залежності є перетворення людини (в першу чергу, учня-підлітка) в «Інтернет-мауглі». Люди з синдромом (феноменом) мауглі – це така категорія людей, які в силу тривалого перебування в кіберпросторі втрачають зв'язок з реальністю, інколи навіть не здатні розрізнити віртуальний та реальний світ, втрачають мовні навички (не здатні обґрунтовано висловити свою точку зору), при спілкуванні з оточуючими, займають по відношенню до них ворожу, агресивно-негативну позицію.

Висновки. Усім давно зрозуміло, що сучасне життя неможливо уявити без широкого використання ІКТ. Інтернет-технології мають як позитивний, так і негативний вплив на формування особистості учня ПТНЗ. Наразі існує необхідність цілеспрямованої роботи над формуванням у свідомості здобувачів єдиної інформаційної картини світу, операційного стилю мислення, комп'ютерної грамотності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Назар М. Особливості психологічного впливу інтернет-навчання на особистість користувачів. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/1596/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf> (дата звернення: 21.02.2020)
2. Амброс Т. Проблеми негативного впливу інтернету на молодь. URL: <https://electric.org.ua/old/copypaste/problemy-nehatyvnoho-vplyvu-internetu-na-molod.html> (дата звернення: 21.02.2020)

Оксана РЕВА,

студентка 2 курсу

факультету філології та соціальних комунікацій

Наук. керівник: **А.О.Малихін,**

к.пед.н., доцент (БДПУ)

ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ: ПОГЛЯД ЧЕРЕЗ СТОЛІТТЯ

Актуальність дослідження. Донька Прометея, гордість і краса української нації, духовний вождь інтелігенції Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка) здебільшого відома своєю літературною творчістю. Проте видатна поетеса переймалася і освітніми проблемами країни, якістю

навчання і виховання дітей. Деякі її педагогічні погляди і зараз залишаються актуальними в умовах сучасного освітнього процесу.

Ступінь досліджуваності проблеми. Педагогічну ідею Лесі Українки досліджували Л.Артемова, О.Березюк, М.Гриньова, В.Смаль, В.Струманський, Н.Шевченко, І.Шиманська та інші. Проте подальшого вивчення і узагальнення потребують педагогічні погляди Лесі Українки і їх розкриття на основі аналізу авторського підручника.

Метою роботи є аналіз педагогічних поглядів письменниці на освіту в Україні з позицій сьогодення, а також дослідження підручника Лесі Українки і порівняння його з вимогами до сучасних навчальних видань.

Сутність дослідження. За своє нетривале життя поетеса не створила праць, де послідовно і систематично виклала свої педагогічні погляди, проте їх можна простежити через призму її нарисів і відгуків про сутність освіти. У своєму нарисі «Школа» поетеса говорить про скрутне становище шкіл і вчителів, недостатню кількість навчальних матеріалів, погані умови навчання. «Як тільки я перейшла сіни, ще мокрі після вчорашньої зливи, і одчинила двері в шкільну кімнату, на мене вдарило холодною вільгістю, мов з льоху. Шкільна кімната була немощена, з нерівною долівкою, така ж сама полупана, тільки хіба ще гірше, як і хата учительки, посеред неї ряди шкільних лавок, в кутку чорна дошка, з слідами крейди, в кінці хати стіл, за ним стілець, а над стільцем прибита на стіні межи двома тьмяними вікнами чимала географічна карта, стара і немов закурена»[1].

Леся Українка багато написала прозових і поетичних творів, але серед розмаїття їх публікацій є маловідомий твір, який не потрапив у жодне зібрання. Це підручник, що Леся написала для своєї сестри – «Стародавня історія східних народів», який вийшов друком у Катеринославі 1918 року у незалежній Україні. Це перший україномовний підручник із стародавнього сходознавства.

Не зважаючи на те, що підручник був підготовлений більше ніж століття тому, ідеї які були закладені автором в ньому є актуальними і сьогодні. Підручник має передмову, вступну розповідь і основний зміст, поділений на розділи за логікою і послідовністю викладу. Матеріал викладено логічно, чітко і структуровано, з урахуванням основних принципів навчання. Оповідь ведеться від імені автора, але викладається об'єктивно, не простежується думка автора, тільки факти з розлогіми описами і поясненнями. Як приклад розглянемо уривок із розділу «Первісні люди». «Хоч люди камінного періоду не вміли прясти, але вони могли скручувати в руках волокна різні і з того сплітали собі щось подібне до рогожок або килимків. Наука не знає такого часу, колиб люди нічогісінько не вміли робити. Яке було життя первісних людей, про те ми можемо догадуватися, знаючи життя теперішніх диких людей» [2]. Можна зауважити, що Леся Українка не вигадує історію і пише лише ту інформацію, якою добре володіє сама, яка є достовірною і підкріпленою фактами. Підручник має багато схем та ілюстрацій, що допомагають краще засвоїти навчальний матеріал. У підручнику містяться оповіді, підтвердженні посиланнями на різноманітну наукові і релігійні літературні джерела.

Основні висновки. Життєвий шлях талановитої поетеси і її літературні надбання – це безмірний колодязь педагогічних ідей, заклик навчатись, спираючись на своєрідність і національну неповторність українського народу. Леся Українка зазначала, що освіта тих часів була бідною, недостатньою. Вона наголошувала на тому, що діти повинні мати належні умови і якісні навчальні матеріали для оволодіння науками, вчителі повинні отримувати гідну заробітну платню і жити в людських умовах, щоб мати сили навчати дітей правильним чином. Через брак матеріалів Леся Українка сама вдалась до написання підручника, адже розуміла, яке місце належить освіті в житті людини і прагнула допомогти іншим її отримати.

ЛІТЕРАТУРА

1. Леся Українка. Зібрання творів у 12 т. Київ : Наукова думка, 1976 р., Т. 7, С. 126–132.

2. Підручник Лесі Українки «Стародавня історія східних народів». URL: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Prose/VolynObrazky.html>

Єлизавета ЧОРНА,

студентка 2 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наукова керівниця: **Лілія ЯРОЦУК,**

к. пед. н., доцентка (БДПУ)

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА (МИСТЕЦТВА)

На сьогоднішній день Україна та її громадяни стають активними учасниками процесів, які мають величезне значення для визначення своєї долі, долі своїх сусідів, подальшого порядку на планеті.

Сьогодні серед виховних напрямів найбільш актуальними виступають патріотичне, громадянське виховання як головні, основоположні, що відповідають як вимогам сучасності, і закладають фундамент для формування свідомості нинішніх і майбутніх поколінь, які розглядатимуть державу як спосіб власного особистісного розвитку, що транслює ідеї гуманізму, свободи, соціального добробуту, демократії, толерантності, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

Нині фундаментом національної системи виховання повинна стати провідна ідея, яка полягає в тому, що в кожній нації поряд із загальнолюдськими елементами є ще суто національний спосіб думок, який визначає особливості кожного народу, його вроджену схильність і своєрідність, що впливають із соціально-економічних, територіальних, природних і географічних умов [2, с. 23].

На даний час, коли Україна відстоює своє право на незалежність та суверенітет, відроджується історична пам'ять її народу, традиції, культура, мова, відповідно відроджується національна, патріотична система виховання.